

La protecció civil local a Catalunya

Reptes i oportunitats

Trobada anual PCOM – 2024

20 Novembre 2024

protecció civil

 Generalitat
de Catalunya

Protecció Civil

Catàstrofes

La protecció civil és el conjunt d'accions dirigides a **evitar, reduir o corregir els danys** causats a persones i béns per tota classe de mitjans d'agressió i pels elements naturals o extraordinaris en temps de pau quan l'amplitud i la gravetat de llurs efectes els fa assolir el caràcter de **calamitat pública**

Preàmbul de la Llei 4/1997, de 20 de maig, de Protecció Civil

(SSTC 123/1984 i 133/1990)

Protecció Civil

Catàstrofes

- Molt baixa probabilitat
- Gran impacte: extensió, intensitat i simultaneïtat
- Recursos extraordinaris: d'altres administracions i privats
- Rol de la societat: autoprotecció, voluntariat, ONGs
- Mesures generals d'emergència (també preventives): limitacions de drets
- Gestió informativa crítica
- Llarga durada (recuperació normalitat)

Superació de les capacitats de resposta del sistema

Protecció Civil

Catàstrofes

- Proveir als ciutadans dels drets de:
 - Informació (que pot passar i com cal actuar)
 - Evitar els danys d'una emergència greu (anticipar resposta → mesures preventives)
 - Rebre atenció integral en cas de ser afectats (directes i indirectes)

Protecció Civil

Catàstrofes

Coordinació:

L'extraordinària heterogeneïtat i amplitud de les situacions d'emergència, així com de les necessitats que generen i dels recursos humans i naturals que han de ser mobilitzats per fer front a aquests converteixen **la protecció civil**, en primer lloc i essencialment, en la **resposta a un problema d'organització**.

Llei 2/1985, de 21 de gener, sobre Protecció Civil

Protecció Civil

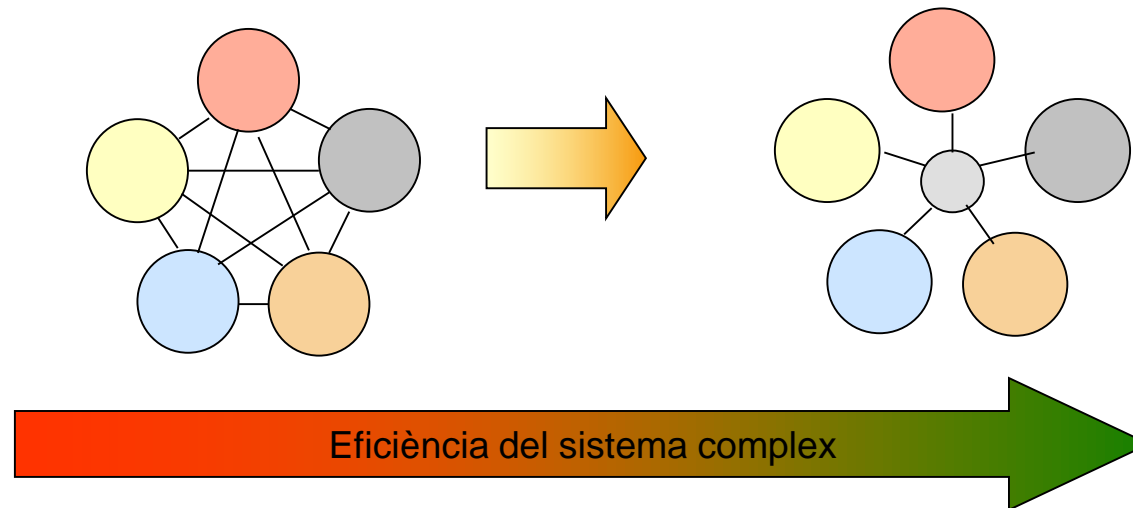
Catàstrofes

Coordinació:

Conjunt d'actuacions encaminades a assolir una resposta integrada i coherent de les parts que integren un **sistema**

“Fijación de medios y sistemas de relación que hagan posible la información recíproca, la homogeneidad técnica en determinados aspectos y la acción conjunta de las autoridades estatales y comunitarias en el ejercicio de sus respectivas competencias, de tal modo que se logre la integración de actos parciales en la globalidad del sistema”

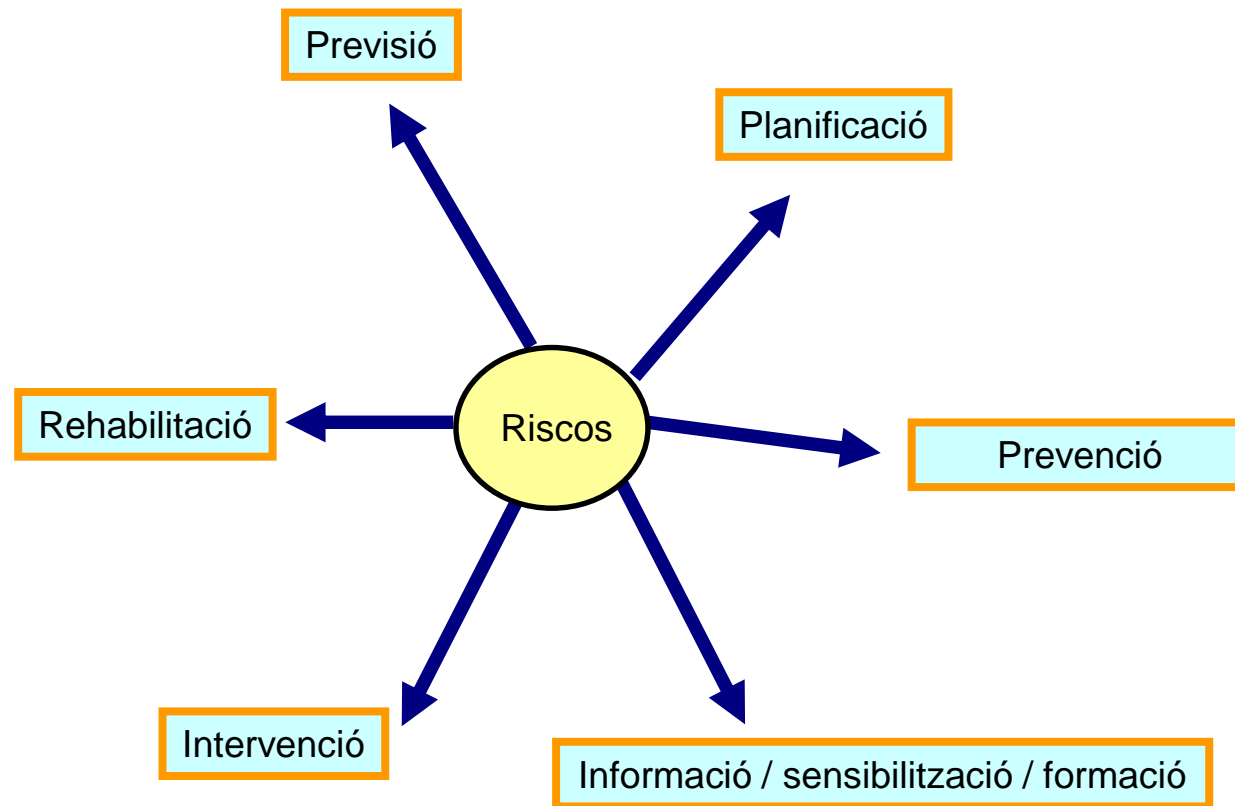
(SSTC 32/1983, 144/1985)

Protecció Civil

Com ho fem?

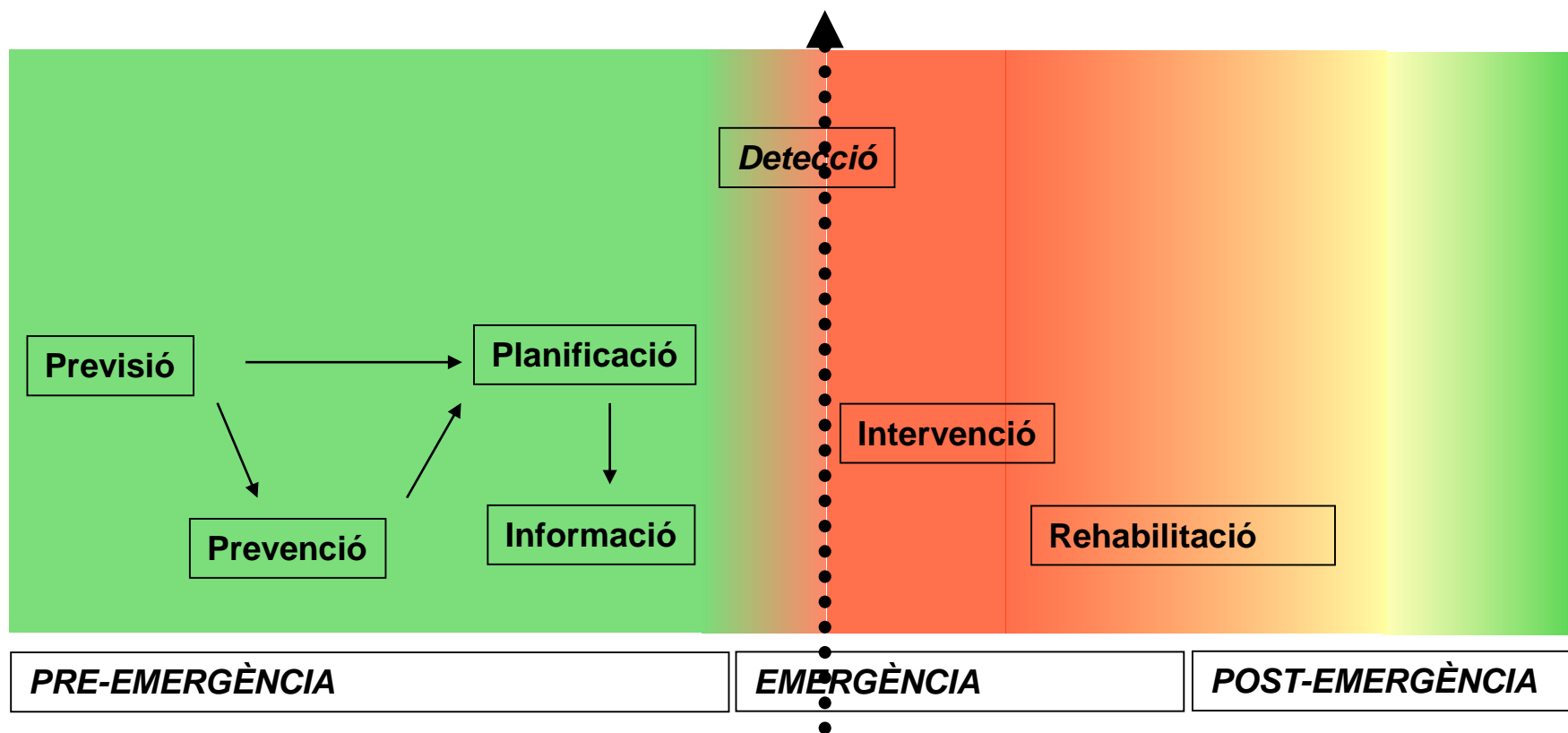
Gestió del risc col·lectiu: conjunt d'accions per evitar, reduir o corregir els danys

Protecció Civil

Com ho fem?

Gestió del risc col·lectiu: conjunt d'accions per evitar, reduir o corregir els danys

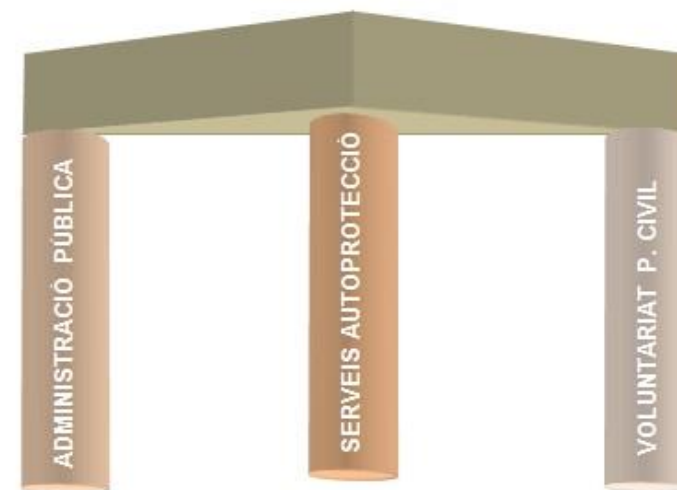
Protecció Civil

Com ho fem?

Sistema de protecció civil

- Serveis de les administracions públiques
- Serveis d'autoprotecció
- Voluntariat de protecció civil

A més de la col·laboració del ciutadà amb l'autoprotecció individual i el compliment de les instruccions d'emergència

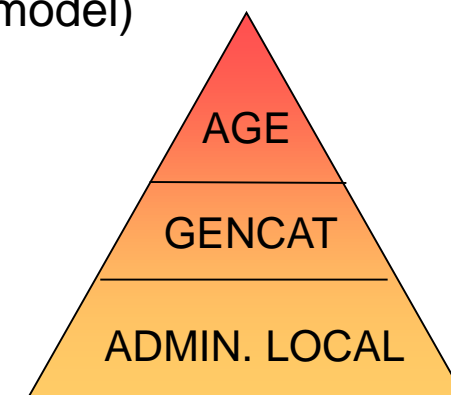

Protecció Civil

Qui ho fa?

Competència compartida:

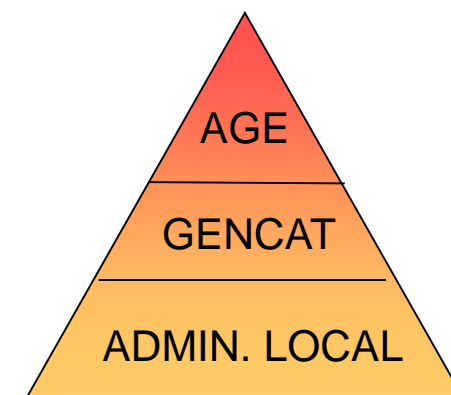
- Absència de previsió competencial en la Constitució
- Creació CECOPs Govern Basc → primer conflicte competencial (STC 123/1984)
 - Protecció civil submatèria de la seguretat pública (article 149.1.29 de la Constitució)
 - Competència compartida
- Llei estatal PC 2/1985 (segon conflicte competencial; STC 133/1990 reafirma el model)
- Llei 7/1985 de bases del règim local: competència municipal
- Lleis autonòmiques de protecció civil (Llei 4/1997 de PC de Catalunya)
- Previsió competencial en els Estatuts d'Autonomia (article 132 de l'EAC)
- Llei 17/2015 del Sistema Nacional de Protecció Civil

Protecció Civil

Qui ho fa?

- Administració General de l'Estat (AGE)
 - Normativa bàsica (criteris d'homogeneïtzació)
 - Competent en el risc nuclear i el risc bèl·lic
 - Direcció d'emergències d'interès nacional i d'estats d'alarma, setge i excepció
- Generalitat de Catalunya:
 - Actuació d'acord amb normativa i plans estatals, excepte riscos reservats AGE
 - Execució mesures risc nuclear i salvament marítim
 - Direcció emergències, excepte les reservades a l'AGE
- Municipis:
 - Execució de mesures de protecció civil d'acord amb els plans autonòmics
 - Direcció emergències en el municipi si les comunitats no activen.

Protecció Civil

Objectius en situació de risc i emergència

- Proveir als ciutadans dels drets de:
 - Evitar patir els danys d'una emergència greu
 - Rebre atenció integral en cas de ser afectats (directes i indirectes)
 - Informació (que pot passar i com cal actuar)

Protecció Civil

Aportacions dels serveis tècnics de protecció civil a l'emergència

- Assessora a l'autoritat de protecció civil en la presa de decisions de mesures d'emergència
 - Coordinació dels òrgans tècnics d'avaluació del risc
 - Proposta de les mesures preventives que evitin els danys a la població
 - Emissió d'alertes a la població quan els danys són imminents i cal aplicar autoprotecció o instruccions d'emergència (avisos i anticipació early warnings)
- Dona suport als operatius d'emergència actuant sobre el terreny:
 - Mobilitzant recursos extraordinaris
 - Facilitant informació del risc
 - Donant suport a la coordinació (serveis no operatius)
- Coordina l'atenció als afectats

Protecció Civil

Plans de protecció civil

- Referència **tècnica i jurídica** per la resposta a una emergència greu
- Preveuen:
 - Els escenaris més representatius d'emergència (d'un territori o risc)
 - L'organització dels recursos humans i materials disponibles
 - Els mecanismes de coordinació
 - Les mesures d'emergència per protegir la població i el flux de presa de decisions
 - Els processos d'informació
 - La direcció de l'emergència
- Regulats per normativa (tant contingut com procediment d'aprovació)
- **No són solució a la ingestibilitat d'una emergència o risc greu**

Protecció Civil

Món local

Municipis

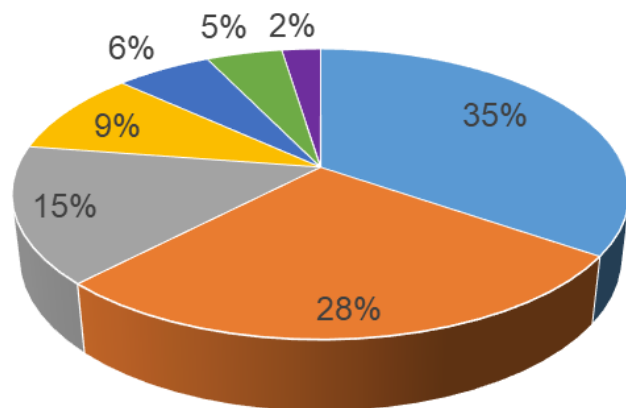
- Llei 7/1985 Reguladora de les Bases del Règim Local (articles 25 i 26):
 - competència local
 - prestar servei en els municipis de > 20.000 habitants.
- Referències genèriques en la Llei 17/2015: planificació i comissió local de protecció civil
- Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya:
 - ens bàsics de la protecció civil
 - tots els municipis són competents; alcalde és l'autoritat local en matèria de PC
 - obligació de planificació i centres de coordinació operativa municipal (CECOPAL)
(municipis de > 20.000 habitants, turístics o afectats per riscos especials)
 - Comissió de PC local *(municipis de > 50.000 habitants)*

Protecció Civil

Món local

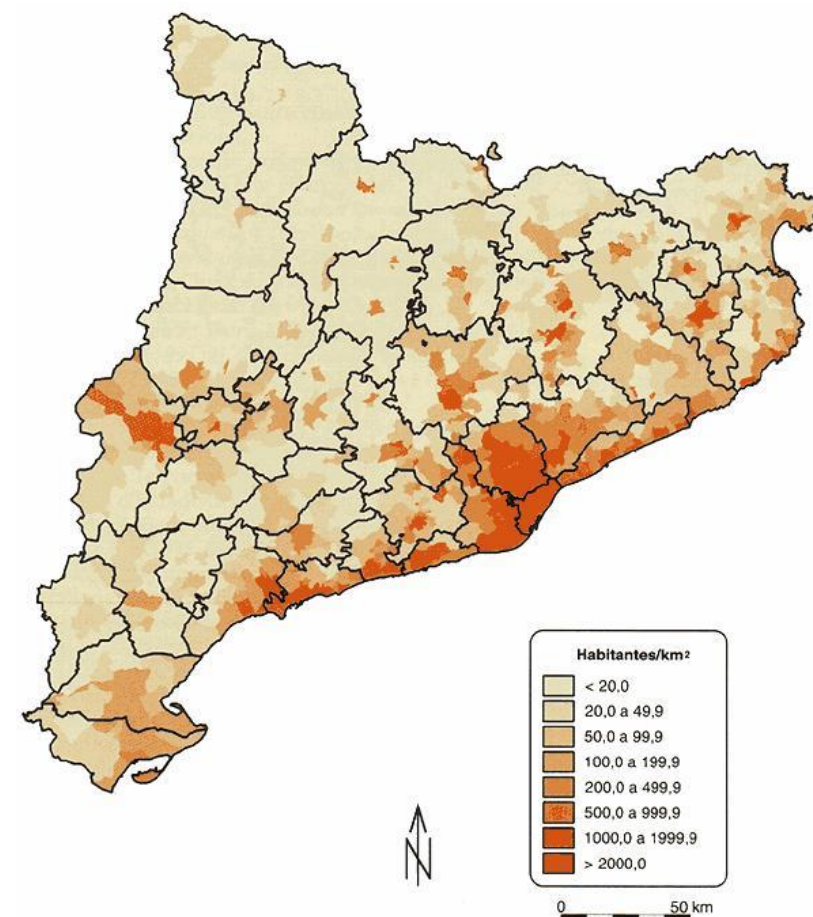
Municipis per població

<500	501 – 2.000	2.001 – 5.000	5.000 – 10.000	10.001 – 20.000	20.001 – 50.000	>50.000	Total
328	261	144	89	57	45	23	947

71% població (53% + 18%)

- <500
- 501 – 2.000
- 2.001 – 5.000
- 5.000 – 10.000
- 10.001 – 20.000
- 20.001 – 50.000
- >50.000

Protecció Civil

Món local

Supramunicipals

- Administracions supramunicipals
 - No són autoritats competents en protecció civil .
 - Sí han de donar suport als municipis en planificació i recuperació
 - Llei 4/97 regula específicament les funcions de suport i assistència dels **consells comarcals**
 - A la pràctica les **diputacions** provincials exerceixen un important suport directe als municipis.

Protecció Civil

Responsabilitat dels municipis en emergència

- Aplicar mesures preventives adaptades a cada realitat local (d'acord amb el pla Gencat activat)
- Informar i alertar la població del municipi de l'emergència
- Aplicar les mesures d'emergència a la població determinades per la direcció del pla Gencat
- Avaluar l'impacte de l'emergència al municipi i traslladar-ho al CECAT
- Atendre a la població afectada (allotjament i manutenció) i detectar necessitats (amb suport Gencat)
- Vetllar per la coordinació amb el pla de la Generalitat (CECOPAL – CECAT)
- Gestionar els voluntaris ocasionals
- Preveure l'estadi de recuperació (atenció psicosocial, serveis bàsics, avaluació de danys, ...)

Protecció Civil

DUPROCIM: aspectes destacats

- Zones de perill/risc: identificació dels punts conflictius i d'actuació prioritària.
- Elements vulnerables: identificació, mitjans d'avís, tipus, ocupació estimada, etc.
- Centres d'acollida
- Mitjans i recursos públics i privats.
- Resposta municipal
 - Estructura: responsables, operatius municipals i CECOPAL
 - Actuacions preventives davant episodi de risc (neteja, tancament, senyalització, suspensió d'activitats, evacuacions, ...)
 - Actuacions en emergència (confinaments, acollida d'evacuats, ...)

Protecció Civil

Suport als municipis

Protecció civil per a municipis

Protecció Civil

Desplegament de la protecció civil local a Catalunya 2025 – 2027

Acord de Govern de 5 de novembre de 2024 pel qual s'adopten diverses mesures per millorar el desenvolupament de la protecció civil local a Catalunya.

1. Encarregar al Departament d'Interior i Seguretat Pública l'elaboració i implementació de l'**Estratègia per al Desenvolupament de la Protecció Civil Local a Catalunya 2025-2027**, amb els eixos següents:
 - a) Tots els municipis han de disposar, en un període de dos anys, del DUPROCIM.
 - b) Governança de la protecció civil local a Catalunya: corresponsabilitat de les administracions públiques que actuen com a autoritats de protecció civil + suport de les entitats supramunicipals.
 - c) Impulsar la dotació de la direcció general competent en matèria de protecció civil dels efectius per donar el suport tècnic a les mesures que s'adoptin i coordinar-ne i supervisar-ne la coherència.

Protecció Civil

Desplegament de la protecció civil local a Catalunya 2025 – 2027

Acord de Govern de 5 de novembre de 2024 pel qual s'adopten diverses mesures per millorar el desenvolupament de la protecció civil local a Catalunya.

2. Aprovar una **dotació econòmica** de fins a un màxim de sis milions d'euros del fons de contingència del 2024 i preveure en els pressupostos del 2025-2027 les consignacions necessàries per l'import de fins a un màxim de catorze milions d'euros per a l'Estratègia del Desenvolupament de la Protecció Civil Local a Catalunya 2025- 2027.
3. Encarregar al Departament d'Interior i Seguretat Pública la **revisió dels protocols d'actuació** per afrontar les situacions de catàstrofe o calamitats públiques

Protecció Civil

Desplegament de la protecció civil local a Catalunya

Protecció Civil

Desplegament de la protecció civil local a Catalunya

protecció civil
■ ■ ■ ■

**Generalitat
de Catalunya**

Departament d'Interior i Seguretat Pública

Direcció General de Protecció Civil

<https://interior.gencat.cat/emergencies>